

Tillstånd och upplysning

Nordic Sugar
Nordic Sugar, Örtofta
241 93 ESLÖV

Beslut angående ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Nexide CS

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlet Nexide CS (registreringsnummer 5595).

Gäller från och med	2022-04-26
Gäller till och med	2022-05-31
Sammanfattning av användningsområde	Mot skadeinsekter i sockerbetor i de tidiga utvecklingsstadierna BBCH 11–14

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

1.1 Återrapportering

Efter avslutad odlingssäsong ska en redogörelse lämnas in till Kemikalieinspektionen över vilka strategiförsök som genomförts under 2022 och på vilket sätt resultaten från dessa kan ge information om att kommande års odlingar av sockerbetor kan genomföras utan behov av dispens.

Redogörelsen ska lämnas in till oss senast 1 december 2022.

2 Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens för nedanstående ändamål den 14 april 2022.

Sökande	Nordic Sugar Nordic Sugar, Örtofta 241 93 ESLÖV
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Nexide CS
Produktens registreringsnummer	5595
Verksamma ämnen	Gamma-cyhalotrin
Funktion	Insekticid
Sökt användningsområde	Mot insektsangrepp i sockerbetor i de tidiga utvecklingsstadierna BBCH 11–14.

2.1 Ni har uppgett följande skäl till ansökan om dispens

2.1.1 *Beskrivning av faran*

Socketbetsfröna såddes i vecka 11 då vädret var gynnsamt, därefter blev det en hastig förändring till kallare väder vilket lett till långsam etablering av sockerbetorna. Betmedlets verkan tar slut efter cirka 2 veckor därefter har betorna inte något skydd mot angrepp av insekter. Vintern har varit mild vilket gör att fler skadeinsekter överlevt och nu vid varmare väder har de vaknat till och ger sig ut i fält där grödan inte längre har något skydd mot insekter. Faran är akut för de sockerbetsplantor som är i tidiga utvecklingsstadier då möjlighet att bekämpa insektsangrepp saknas. De insekter som hotar grödan i tidiga utvecklingsstadier är lilla betbaggen, betjordloppor och trips.

2.1.2 *Beskrivning av alternativ*

Det saknas alternativ i och med att tidigare växtskyddsmedel fasats ut och försvunnit från marknaden. Tidigare användes Fastac 50 och Beta-Baythroid SC 025.

2.1.3 *Beskrivning av skäl till att Nexide CS är det bästa alternativet*

Det finns två insektsmedel inregistrerade för användning i sockerbetor, Force 20 CS som är ett betmedel, det är redan använt och förbrukat. Det andra medlet är Teppeki som är verksamt mot bladlöss men som inte tar insekter som lilla betbaggen, betjordloppa och tripsar. Nexide CS är en pyretroid som har likartad funktion som de två tidigare använda insekticiderna, Fastac 50 och Beta-Baythroid SC 025, och förväntas därmed ha effekt på de insekter som hotar sockerbetorna.

2.1.4 *Beskrivning av åtgärder för att undvika upprepad dispens*

Sökanden har dialog med innehavaren om att lägga till sockerbetor på etiketten, produkten är godkänd i Kroatien, Rumänien och Ukraina. Sökanden hoppas att innehavaren ansöker om godkännande av produkten för sockerbetor även i Sverige. Nordic Beet Research har i samarbete med innehavaren lagt ut effektivitetsförsök i Sverige för att få fram underlag för en ansökan.

2.2 Samråd med Livsmedelsverket

Vi har samrått med Livsmedelsverket i fråga om konsumentskydd.

Användningen av Nexide CS enligt sökt användning förväntas inte ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter eller kommer att överskrida gällande gränsvärden vid användning i sockerbetor.

3 Skäl

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr

1107/2009¹. Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt. Detta framgår av artikel 53 i förordningen.

3.2 Kemikalieinspektionens bedömning

Inga dispenser har tidigare beviljats för Nexide CS. Sökanden har redovisat vilka alternativ som finns och även visat att dessa inte avhjälper den kritiska situationen. Då växtskyddsmedel saknas har sökanden inte kunnat vidta andra åtgärder än att söka dispens.

Dispens får endast beviljas om det rör sig om ett särskilt fall. Möjlighet att bekämpa insektsangrepp saknas helt under sockerbetans tidiga utvecklingsstadier 1 till 4 örtblad.

Vi instämmer i er bedömning att de alternativa produkter som idag är godkända för användning mot bladlöss i sockerbetor inte kan undanröja den fara som lilla betbaggen, betjordloppor och tripsar utgör för sockerbetor i tidigt utvecklingskede då betningsmedlets verkan tagit slut.

Livsmedelsverket bedömer att den sökta användningen av växtskyddsmedlet inte förväntas utgöra någon risk för konsumenter.

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att faran som beskrivits inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt än genom dispens för växtskyddsmedlet Nexide CS för användning mot lilla betbaggen, betjordloppor och tripsar i sockerbetor i utvecklingsstadierna 1 - 4 örtblad. Att ge dispens framstår därför som nödvändigt.

3.3 Motivering av villkor

De villkor som är satta för produkten ska följas även vid användning i sockerbetor.

För att skydda mot växtskyddsmedlets hälsorisker ska personlig skyddsutrustning användas: Skyddshandskar ska användas vid hantering av produkten samt vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med brukslösning eller sprutdimma..

För att skydda bin och andra pollinerande insekter finns villkor att växtskyddsmedlet inte får spridas på blommande växter där pollinerande insekter aktivt söker efter föda.

För att skydda vattenlevande organismer och insekter utanför fältet ska anpassade skyddsavstånd användas vid spridning med bomspruta. Det anpassade skyddsavståndet ska bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds "Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom"
Vid spridning närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken ska utrustning som reducerar avdriften med minst 50 % användas.

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

3.4 Slutsats

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens.

4 Upplysningar

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses. Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte dispensförfarandet användas för att lösa problemet. Det är därför viktigt att ni utformar en strategi för att undvika fortsatt behov av dispens eller tar fram andra bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Vid upprepad ansökan om dispens ska ni visa vilka åtgärder som ni vidtagit för att undvika behov av ytterligare dispens.

Om produkten är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det möjlighet för innehavaren att ansöka om produktgodkännande i Sverige genom ömsesidigt erkännande enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009. Under vissa förutsättningar finns samma möjlighet för till exempel jordbruksorganisationer.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.